

Member of:

DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voices" Publishing
Co., 1255 Queen St. W., Toronto. - LE. 6-2135
Printed by Litera Printing Co., Toronto
Subscription: Canada \$4.00, all other
Countries: \$5.00.

NAŠE HLASY

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

NEZAVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

No. 21 (280) Vol. VII.

Authorized as second class mail Post Office Department Ottawa

Saturday, June 3, 1961

NA POMOC
JIHOVÝCHODNÍ ASII

Zdeněk Šelepka

OZNÁMENÍ

Přijďte oslavit zlaté kněžské jubileum arcibiskupa Berana do Montrealu!

10. června t. r. připadá zlaté kněžské jubileum arcibiskupa Berana. Byl vysvěcen na kněze 10. června 1911 v Římě. V Montrealu chtějí při této příležitosti postavit hrdinnému pražskému arcibiskupovi trvalý a živý pomník v Kulturním středisku arcibiskupa Berana, které bude slavnostně otevřeno a posvěceno Jeho Eminencí arcibiskupem montrealským, kardinálem Pavlem Emilem Léger ve středu dne 14. června 1961 v 8 hodin večer. Slavnost se koná v předvečer svátku sv. Víta, patrona slavné pražské katedrály. Pan kardinál sám promluví o panu arcibiskupovi Beranovi. — Při slavnosti budou zpívat čl. montrealský pěvecký sbor za řízení dr. Frant. Steina. — Po programu bude podáno účastníkům malé občerstvení a budou si moci prohlédnout dům. Je to dílo českých lidí — architekta Zdeňka Rezníčka a stavitele inž. Jos. Němce — vybudované a zařízené obětavostí přátel a dobrodinců z Montrealu, z Kanady a ze Spojených států. — Jistě všechny potěší, že v poměrně krátké době necelé jednoho roku mohla být dokončena první část zamýšleného apoštolského díla, která má v první řadě sloužit potřebám montrealských krajanů. Všichni krajané z Montrealu i odjinud z Kanady a ze Spojených států, budou-li mít příležitost zavítat do Montrealu, jsou srdečně zváni, aby spolu s námi přišli ucítit památku pražského metropolitě, který se stal pro všechny symbolem věrnosti Bohu, Církvi a národu. Začátek přesně v 8 hodin večer — ve středu 14. června na West Broadway, 4605. (mezi Sherbrooke W. a Somerset Ave.).

Přípravný výbor.

ZEMŘELA VZÁCNÁ ŽENA

V sobotu dne 26. května t. r. zemřela v General Hospital v Torontě krajanka paní MARIE TRNKOVÁ, manželka býv. tajemníka ČOL v Kanadě, br. Václava Trnky. Zemřela byla sekretářkou Jewish Congressu — oddělení pro odškodnění za persekce v době války. Před válkou pracovala v Československu v advokátní kanceláři. Byla to vzácná žena, nevědních vlastností. Tichá a nenáročná po mocnice všech, kdož pomoci potřebovali. Bratr Václav a jeho tři letá dcera Edita budou maminku opravdu velmi postrádat, stejně jako všichni, kdož paní Trnkovou znali. — Čs. Obec Legionářská v Kanadě vyslovuje oběma pozůstalým upřímnou soustrast.

ZA RUDOLFEM KORENEM

Na rohu Bay a Gerrard St. v kanceláři firmy O. K. Johnson bude scházet velká postava Rudy Koreně. — Každé ráno při obratu na levo od Gerrard St. viděl jsem Rudu prohlížet poštu — byl v kanceláři první. Něco mne přinutilo, abych se jedno ráno u Rudky zastavil, nevěděli jsme se dlouho, bylo upřímné vítání a ani jsem netušil, že to bylo poslední setkání. Byl tehdy svěží a veselý a jako vždy plný zájmu o práci.

Ruda Koreň narodil se v Trenčanské v Baňovcích 20. srpna 1905 a do Kanady přišel r. 1929. Vzpomínám si, že v r. 1938 přišel Rudka s manželkou Márinkou a malíčkou tehdy Zorinkou do skladu na Dufferin St.

Bylo to na Kongrese ČSNS v budově Human Society na Wellesley St. v r. 1941, kdy Rudka Koreň s Jurajem Hlinkou protestovali proti malému zastoupení Slováků ve výboru odborů, a od té doby byl v popředí torontského krajského života. Vedl odbor ku v Torontě jako předseda a jeho vůdcovské kvality světlily mu i úřad hlavního předsedy ČSNS. Ruda byl vůdce oblíbený, nikoho k souhlasu nenutil, rozsáhlé každý problém vysvětlil, dal prodebatovat a rozhodnout. Vzpomínám rád schůzi odborů v jeho drogerii na Queen St. a schůzi ústředí na Richmond St. — co času a

Už mnohokrát od konce války byli slovenští separatisté za svou horlivost při vyhlazování Židů na Slovensku během t. zv. samostatného státu označeni za učedníky, kteří v důkladnosti a krutosti předčili své mistry, nacisty. Prohlášení samotného Eichmanna, které nedávno vyšlo v "Life", o tom, jak nelidsky luďáci a hlinkovci zacházeli s židovskou menšinou na Slovensku, si jistě žádný separatista za rámeček nedá.

Během Eichmannova procesu vyšly najevo nové podrobnosti o pronásledování Židů v celé nacisty okupované Evropě. Jak se dalo očekávat došlo i na zločiny Tisovy vlády na Slovensku. Svět si znovu uvědomuje, jak zločinně se chovali lidé, kteří se s podporou nacistů vydávali za mluvčí slovenského národa.

Je dobře, že se nově odhalené krutosti ani v krajském tisku nepřecházejí mlčením. Tím spíše, že lidé, kteří nesou přímou či nepřímou zodpovědnost za krutosti a vraždy na Slovensku napáchané, žijí dnes mezi námi a chovají se tak, jako by chtěli říci, že se za své zločiny nestydí a že jich nelitují. Vystupují své drzé hlavy v separatistickém tisku při církevních, kulturních a jiných shromážděních a všude tam, kde vidí dobrou příležitost propagovat svůj separatistický směr. Kam až ve své zášti dovedou zájit, je vidět z nápisu, který dodnes visí v

jedné zdejší separatistické slovenské hale: Židům a Čechům vstup zakázán! Jindy se spokojí tím, že na tribunu při oslavách "slovenské samostatnosti" pověsí vedle sebe obrazy Tisa a gen. Štefánika a za přítomnosti zástupců kanadské veřejnosti dokazují, že Štefánik a Tiso usilovali o jedno a totéž a že kdyby Štefánik v době t. zv. Slovenského státu žil, že by určitě byl separatistou...

Podívejme se do "Globe and Mail" (str. 3, 25. května t. r.), co tam píše o této slavné éře t. zv. slovenské samostatnosti (z procesu proti Eichmanovi):

"Během ranního přeličení, soudci slyšeli výpověď o tom, že z 89.000 Židů na Slovensku jich 71.000 bylo připraveno o život v rámci "konečného řešení." Svědkem byl dr. Bedřich Šteiner, vedoucí statistického oddělení Židovského centra v Bratislavě až do chvíle, kdy byl odvezen do koncentračního tábora v Sachsenhausen. Po válce se věnoval vědku. Dr. Šteiner prohlásil, že z 57.387 slovenských Židů deportovaných v roce 1942 do Osvětimi přežilo válku jenom 284 osob. Z celkového počtu 12.306 Židů násilně odvezených do Osvětimi. Sachsenhausen a Terezína mezi zářím r. 1944 a březnem r. 1945 se dožilo koncem války 4.000 osob. Dr. Šteiner dále vypověděl, že přes 3.000 slovenských Židů bylo zabito popravčími četami

přímo na Slovensku a nalezeno po válce v 150 hromadných hrobech čítajících 12 až 15.000 obětí. Další tisíce slovenských Židů uprchly v roce 1942 do Maďarska a později padly za obětí nacistickému vraždění. Během přeličení proti Eichmannovi vyšlo také najevo, že Eichmann se podílel na zasanťování 93 dětí z vyvražděných Lidic. Zástupce izraelského státního žalobce Bach řekl, že k deportaci těchto nevinných dětí na býv. polské území došlo v roce 1942. Po prvé od zahájení procesu byl Eichmann obviněn z účasti na zločinech na občanech nežidovského původu. Nacisté zničili Lidice a zastřelili přes 200 dospělých osob v odvetu za atentát na Heydricha 29. května 1942. Bach předložil doklady o tom, že Eichmannův podřízený, kapitán zbraní SS Herrmann Krumey přijal v červnu 1942 v Lodži 88 lidických dětí. V dopise se Krumey ptal Eichmanna: "Co máme udělat s těmito dětmi?" a připojil poznámku, že jenom 7 dětí z 88 je vhodných k přeměnění. Jiné doklady potvrdily, že 81 dětí z původního počtu a dalších 12 dětí dovezených z okoli Lidic o něco později, bylo předáno Gestapu v Lodži. Tyto byly pak poslány do středního Polska, kde se nacházelo několik nacistických vyhlazovacích táborů. Pouze 7 neměnných lidických dětí bylo po válce nalezeno, dával žalobce Bach". Komentář je zbytečný.

O OTEVŘENÉ SPOLEČNOSTI

Ferdinand Peroutka

Když lodí s rebely se blížily kubánskému pobřeží, Fidel Castro to věděl a čekal připraven. Má ovšem špióny, kde může. Kdyby neměl, bylo by mu stačilo číst noviny. Dávno před invazí američtí reportéři obléhali cvičné tábory kubánských exulantů a vyptávali se: kdy začnete? kde začnete? kolik vás půjde? Co se dověděl, nenechal si pro sebe. Reportérství je jedno z nejméně odřikavých povolání.

Rusové poslali raketu s mužem do prostoru, a Američané poslali. Předehry byly velmi odlišné. Sovětský svaz byl uzavřen jak pašův harém. Teprve, když se pokus zdánil, chladný hlas, jakoby vycházející z temnoty, ohlásil úspěch. Vím, že ještě žádný technický vynález nevyskočil v dokonalém stavu z hlavy tvůrců. Vždy tu byl pokus a nezdár, nezdár a pokus. Někde v hlubinách oceánu a v hlubinách Sovětského svazu jsou pohřbeny neznámé oběti sovětských pokusů. — Ale Sovětský svaz je jako muž, který se neobjeví na veřejnosti, dokud si ne-

napomáduje vlasy, nenavoskuje kníry a nezapne všechny knoflíky u kabátu. Naopak Amerika seznámila celý svět s chaotickým a úzkostlivým ovzduším prvního pokusu. Několik set novinářů ze všech koutů světa se tu — pozváno nepozváno — shromáždilo, aby popsal každý okamžik pokusu, každý zážitek nejistoty v mysli tvůrců. Kdy by pokus se byl nezdařil, zpráva o tom byla by se ihned rozletěla na prvních hranách novin.

V Sovětském svazu každá zpráva, která by byla předeem pronikla, by byla pokládána za vyzvědačství. — Trest: smrt. Avšak americká společnost pro prostorový výzkum má ve svých stanovách přímý závazek seznámovat veřejnost se svou činností. — Jméno sovětského kosmonauta Jurije Gagarina najednou se sneslo na nepřipravený svět. O americkém astronautu Alan B. Shepardovi dávno bylo všechno známo. Noviny dávno pověděly, co bylo zjištěno o jeho nervových reakcích, co stojí za to vědět o

jeho dětství a jeho rodině, a diskutovaly i fyzický a duševní půvab jeho ženy.

Amerika ihned ohlásila, že všechny poznatky, získané při prvním astronautickém letu, dá k dispozici světové vědě. Sovětský svaz zatím ohlásil, že nedá nikomu nic k dispozici.

Toto vše je známo jako kontrast mezi společností, které se říká "otevřená", a společností, která právem je na zývána "zavřenou". Poprvé Amerika cítí jakousi potřebu zabývat se některými stránkami své otevřené společnosti a zkoumat, není-li v jejím způsobu veřejného života obsaženo riziko. Není — jestliže ve světě je mír. Zdráhavě, nerada bere Amerika na vědomí, že má zatvřelého nepřítele, že žije v nepřetrávající válce, studené sice, v které však možnosti vítězství a porážky jsou stejně obsaženy jako v horké, a že snad některé zvyky toho, čemu říká "naš způsob života," zasluhují aspoň kritické pozornosti, ne-li revize.

Na lavici polo-obžalovaných ocitla se americká žurnalistika, po čisté novinářské stránce nejlepší žurnalistika světa. Amerika nyní debatuje o svých pochybnostech, není-li to až příliš dobrá žurnalistika — pokud sátních zájmů v této době se týká. Není lepší, bystřejších lovců zpráv nad americké reportéry. Jsou v tom cvičení od mládí, dávno se zbavili ostýchavosti, mají nemilosrdného šéfa, který by jim nerominul, kdyby minuli zprávu, a jsou prochnutí sebevědomím a nízkým nevvráceným přesvědčením, že tisk je velmoc a že každý je povinen jim odpovídat na otázky. Co je to? — Jsou žurnalistika v demokracii. Jsou zrávy o hmotných a jsou zprávy o duševních faktech, jsou reportéři nižšího a vyššího řádu. Jedni referují o tom, jaké šaty měla žena amerického prezidenta včera večer, druzí o tom, co americký prezident si myslí, co by si mohl myslet nebo co by si měl mýslit. Mezi tímto druhým typem amerických žurnalistů se vyskytují nejméně tři a nejméně tři pozorovatelé mýslí. Hrdí na čistou práci svého rozumu a majíce četné výšeční informované a ne zcela mlčlivé přátele, tyto nevyšší žurnalistické typy, snad mimoděk, odhalují celý rozsah amerického strategického myšlení v této kritické době. Do jisté míry, ne-nohybně tak dalece, jak je jim to dostupno, fungují jako naslouchací přístroj v pracovně amerického prezidenta.

Jan Mráček.

Pokračování na str. 2

ZÚČASTNĚTE SE OTEVŘENÍ VÝSTAVY ČS. MALÍŘŮ V MEZINÁRODNÍM ÚSTAVU TUTO NEDELI!

Americký vice-president L. B. Johnson se vrátil z dvou týdnů cesty po jihovýchodní Asii, a Spojené státy, jak se zdá, tím udělaly další významný krok k vyjasnění a upevnění své zahraniční politiky v celé jihoasijské oblasti. Z prvních Johnsonových zpráv vysvítá, jaké má být v budoucnu hlavní zaměření této politiky. Za prvé, Johnson položil nový důraz na hospodářské problémy země jihovýchodní Asie a na nutnost ještě daleko podstatnější americké hospodářské pomoci. Za druhé, Johnson doporučil, aby Spojené státy formulovaly svůj program hospodářské pomoci oblastní, celkový program, nikoliv jen jako dílčí programy pomoci pro jednotlivé země. A konečně, třetí, z prvních Johnsonových zpráv je také zřejmé, že americká hospodářská pomoc jihovýchodní Asii má být řízena tak, aby jí v jednotlivých zemích bylo skutečně plně využito, kterémuž cíli budou sloužit hospodářští odborníci vybraní prezidentem Kennedym, na něž se asijské vlády budou moci obracet o radu.

Johnsonova cesta po jihovýchodní Asii byla však zcela jasně cestou především politickou, a také první návrhy mají zcela jasně politický cíl. Posílit hospodářství asijských zemí znamená posílení jejich politické stability. Zvýšit životní úroveň asijských národů znamená zvýšit jejich rozhodnost při obraně proti vnějším silám, které ohrožují jejich politické a sociální zřízení. Nejen to: široce založený, oblastní program americké pomoci by mohl vést také k hlubší hospodářské spolupráci mezi těmito zeměmi, a tím by mohlo dojít k dvěma věcem. Snížila by se hospodářská závislost jednotlivých států na pomoci zvenčí, a zvýšila by se zájmová jednotnota celé oblasti a tím i politická spolupráce jednotlivých vlád.

A tady se také jeví hlavní rozdíl mezi politicko-hospodářskými programy Moskvy a Washingtonu. Zatím co v tak zvané hospodářské integraci komunistického bloku si Moskva stále a za všech okolností udržuje vůdčí a diktátorské postavení, Spojené státy pomáhají k integraci samostatných a na Americe nezávislých celků.

Johnsonova cesta po jihovýchodní Asii byla vedena také motivy časové naléhavosti, zejména skutečnosti, že jihovýchodní Asie je v tuto dobu jednou z oblastí nejvíce ohrožených komunistickou rozpínavostí. Tato politická motivace se jeví i v tom, jak má být rozděleno počáteční zvýšení americké pomoci, o které Kennedeho vláda bude žádat kongres. Hlavní podíl na zvýšení (v hodnotě 500 milionů dolarů) má být určen těm zemím: Pakistanu, ale také především Thajsku a Jižnímu Vietnamu — jež soudejí s Laosem a jež jsou současně hlavním terčem komunistického pronikání.

Jaké je to pronikání, jakými jde cestami a k jakým cílům směřuje, je stále patrnější z průběhu ženevské konference o Laosu. Zdá se, že mezinárodní komunismus zvyšuje svou rozpínavost v tolika oblastech na celém světě právě proto, aby zabránil ustálenému vývoji poměrů v jednotlivých zemích a aby co nejvíce ztížil srůstání oblastních celků nekomunistických států, které jsou pak ve vzájemné spolupráci schopnější bránit se komunistickému pronikání.

Poslední projev zahraničního ministra pekinského režimu, maršál Čen-ji na ženevské konferenci o Laosu jasně ukazuje, k jakému cíli by chtěli komunisté v Laosu dojít. Podle čínské diplomacie by laoská neutralita měla být jen vnější neutralitou, a uvnitř země samé by mělo být ponecháno zcela volné pole působení komunistického hnutí Parhet Lao, které až do této doby je plně hospodářsky i vojensky zásobováno z komunistického zahraničí. Komunističtí zástupci v Ženevě ovšem mluví o neutrálním Laosu, ale současně žádají, aby každý ze tří členů mezinárodní kontrolní komise, která by na laoskou neutralitu dohlížela, byl vybaven právem veta, iž by se vztahovalo na celou činnost komise. V praxi by tedy Laos byl sice mezinárodní dohodou chráněn proti mocenské intervenci zvenčí, ale uvnitř by uplatňovalo svůj vliv, založený na vojenské síle, komunistické hnutí. Mezinárodní komise by pak byla zneškodněna vetem. Kdyby byla požádána, aby provedla inspekci třeba

Pokračování na str. 2

ZPRAVODAJ X. SLETU AOS

SOKOLSKÝ SLET 25. 6. v Chicagu!
Národní manifestace síly, víry, krásy!

Před žádnou, žádnou záhadou své šije neskloníme,
 o nebes klenby nejzazší
 svým duchem zazvoníme!

My umřem, avšak dříve si
 hrob vysteleme slávou,
 Svět celý musí nad hrobem
 stát s obnaženou hlavou.

Jan Neruda.

Co znamenaly a znamenají sokolské slety v naší vlasti, i u nás zde v Americe, bude teprve jednou v budoucnu náležitě historikem zhodnoceno. Nebyly a nejsou to jen obrazy monumentální životnosti a krásy našeho národa, ale jsou též manifestačním obrazem ve vypětí kulturních a duchovních sil české duše! — V tom hlavně spočívá jejich aktiva, vedle tělesné výchovy mladého člověka.

Sokolské slety v Praze měly vždy světový ohlas sportovní. Pro národ náš však znamenaly mnohem více! Znamenaly spontánní sílu a víru v samou jsočnost národního bytí a národní životnosti.

Zakladatelé sokolského bratrstva mu dali do vinku tuto ideu a duchovní náplň, a proto "Sokol" byl též nazýván národním vojskem, jímž vpravěd byl, ozbrojen zbraněmi kulturními, láskou k národu a s cílem svobody své zemi. Bez této ideové podstaty ne mohla by sokolská instituce získati přízeň všech vrstev národa, jaké získala v pohnutých dobách politického vývoje, za doby Rakouska i za doby Československé Republiky.

Zakladatelé Amerického Sokolstva stavěli na stejné ideji vlastenectví a je těžko se dohadovati, jaké by byly v krajanské větvi americké národní poměry bez sokolské instituce? Uvažme jenom co sokolská organizace vytvořila zde sokoloven, národních stánků, v nichž nachází ostatní odvětví národního dění své domy a možnosti.

Heslo: "Co Čech to Sokol" nevztahuje se jen na ty jedince, kteří náleží do sokolských řad, kteří nosí sokolský kroj a kteří v e ř e j n ě c v i č í, ale vztahuje se také na všechny krajany, jímž idea Tyršova je také vůdčím v národním životě a zákonem v lidských a bratrských cnostech!

I my v krajanském americkém životě čerpali jsme z kulturních zdrojů naší vlasti, vsazené v srdci Evropy; a sokolská idea zasáhla nás zde snad nejmocněji. Téměř v zápětí po založení sokolské instituce v Praze, následovalo její organizování v krajanské Americe. A musí se říci, že Sokol ve svých začátcích, jak ve vlasti, tak i zde za mořem byl až skoro romantickou náplní národních citů, a proto spontánně zasáhl celou naši rodnou vlast do všech jejích krajů ve městech i na venkově. A tak tomu bylo i v

O OTEVŘENÉ SPOLEČNOSTI

Dokončení se str. 1

Jestě nebyla vedena válka, ve které všechny úmysly by byly odhalovány a diskutovány před nepřítelem. V debatě, která se nyní vede v Americe, je vyslovována rozpačitá otázka, zda právě to se nyní neděje. Pronikavé novinářské myslí ovšem oznámí, jestliže mají o tom informaci, co si americký prezident myslí. Ale zároveň rozprostou před naslouchajícím světem celý vějíř všech dalších eventualit jeho myšlení: jestliže jeden plán je zavřzen, jaké jsou jiné možné plány; jaké je riziko toho nebo onoho plánu; když Amerika cítí, že by měla váhat. Každá myšlenka i polomyšlenka, každý cit a každá pochybnost, které prodou hlavou amerického prezidenta, zahraničního ministra nebo senátorů, každý jejich myšlenkový pochod jsou tu věrně podány. Toto vše, nač by dav velmi inteligentních špiónů nestál, se prodává denně za pět centů v denních novinách. Proti této svrchované veřejnosti stojí svrchované tajnostkářský, mlčelivý Kreml.

Je-li nepřítel takový, jaký je, pak je v tomto dokonalém zpravodajství amerických novin nepochybně obsaženo určité riziko. Je na místě otázka, proč tento nejmírovější způsob se tak houževnatě udržuje na životě v době nejméně mírové. Když byly vysloveny pochybnosti, je-li rozumné zvát k prvnímu astronautickému pokusu tolik svědků, kteří by způsobili, že zpráva o nezdaru by byla podána jako megafonem, samy odpovědné úřady odpověděly: "My jsme otevřená společnost; veřejnost má právo vědět." Je možno k tomuto tematu přistoupit z několika stran. Ale jistě je to příspěvek k otázce, kde a kdo je kazimír ve světě. Houževnatost, s níž Amerika na otevřenosti informací trvá, odhaluje její národní charakter, v němž je nevyhladitelně obsažena

láska k civilnímu, mírovému životu. Ačkoli americké noviny samy denně vykládají svému čtenářstvu, že je to doba tajné války a smrtelného zápasu, v níž žijeme, přece trvají na svých nejmírovějších občanských způsobech a občanských právech, a americké veřejné mínění by se nepochybně pohoršilo, kdyby tato práva byla omezena. To je odpověď, kterou charakter národa dává osudu: jsme, jací jsme.

V tom světě intriky, jaký vznikl z našeho života, komunismus si čile počíná, rozšiřuje nepravdy a každý musí být připraven, že se mu přihodí třpká nespravedlnost. Před nevědomými masami Asie a Afriky imperialistický Sovětský svaz dovoluje si obviňovat Ameriku z válečných choutek. Byly by to ubhé, naivní válečné choutky, které by si takto počínaly. Všechna fakta amerického života svědčí o opak. Amerika nemá sátní zřízení, jaké ho je třeba k mezinárodní intrice a k tajné přípravě války. Každý se může poučit na Sovětském svazu, jak takové zřízení musí vypadat.

Kdyby americké novinářské zpravodajství mělo být omezováno, kdo by mu měl ukládat omezení? Nepochybně vláda. Tu opět sledujeme, jak reaguje americký národní charakter, ve kterém je zakořeněna nedůvěra k moci, někdy i k vlastní moci. Je v americké povaze sklon střežit vládu, která zákon provádí, stejně bděle jako toho, kdo zákon přestupuje. Amerika, která kdysi vznikla z revolty proti vládě anglické, dosud, hluboko ve svých instinktech, nesympatizuje s mocí vlády a někdy ji s potěšením omezuje.

—:—

V přítomném světovém zápase stojí proti sobě dvě strany, z nichž jedna je ochotna dopustit se čehokoliv, a druhá si ukládá morální a demokratická omezení.

—:—

Americká větev národa postarala se proti přání čl. vládního režimu o zachování světového významu T. G. Masaryka, postarala se i o zachování ideálů Tyršových!

Ať tento Sokolský Slet v Chicagu jde do historie jako projev pevného, vědomého stanoviska celé krajanské Ameriky v národním i politickém dění. Vinc. Sedlák.

—:—

Vstupenky na sletové podniky jsou již v prodeji. Je to slet samotný, sletový banket s uměleckým programem, sletová akademie, večer vítězů, večer na rozloučenou. Hlaste se o ně v úřadovně Sletového Výboru, 2345 S. Kedzie Avenue, Chicago 23, Illinois. Neposlali-li jste svůj dárek na nálepky na podporu sletového díla, učinite tak brzy. Také na Vaše oznámky v upomínkovém programu je nejvyšší čas. — Neodkládejte nic. — Všechny informace o sletu dostanete v úřadovně. Napište si o ně.

Byla kdysi chvíle, kdy Amerika, podle obecného úsudku, disponovala největší mocí na světě: po konci druhé světové války. Amerika naložila s touto mocí tím způsobem, že co nejrýchleji demobilizovala, jakoby s jakousi netrpělivostí k tomu, že historie jí vnutila tolik moci. — Sovětský svaz, kterému ani nenapadlo demobilizovat, dával se na to s potěšením. Praviděpodobně Rusové nepřestávají se dívat na Američany jako na diletanty, kteří opomíjejí vymáchnout poslední krvavou kapku výhod, kterou moc dává. Více než diletantismus je to morální přesvědčení. Jestliže jednání podle morálních a demokratických zásad někdy přináší jisté riziko, Amerika bere na sebe tento handicap s otevřenými očima. Je přesvědčena, že to, co se odehrává, je, ovšem zápas síly, ale také zápas morální. Na konec, jestliže je pravda, že také světové veřejné mínění spolurozhoduje o výsledku, bude hrát svou roli, když někdo byl na nějakou dobu ochoten vzít na sebe i všechna rizika svých čností. Když mluvíme o handicapech, které v rozpoutaném boji o moc ukládá demokratické přesvědčení a demokratická praxe, je jich více než jen svobodný tisk. Zajisté, s čistého hlediska moci a zničení odpůrce, Sovětský svaz si počínal logičtěji, když postřílel deset tisíc polských důstojníků v katynském lese. Zajisté, Fidel Castro, který zrušil volby ve své zemi a vyhlásil úplné vyhlazení opozice, z hrubého mocenského hlediska může na chvíli být pokládán za větší odborníka v užívání moci než Eisenhower nebo Kennedy. Ale na to odpovídá nevyhnutelný duch Ameriky: to se přece nedělá. Na jedno pevně spráhláme: přijde doba, kdy lidstvo bude vděčno Americe za to, co do nového světa, který se rodí, přenesla s velkým úsilím s velkou odvahou brát na sebe riziko, tradici toho, že vlády nemají se dopouštět některých věcí.

NA POMOC
JIHOVÝCHODNÍ ASI

Dokončení se str. 1

v oblastech kolem thajských nebo jiho vietnamských hranic a zjistila, zda tam Pathet Lao nevytváří základny pro výpady proti oběma těmto zemím, komunistický člen komise by prostě takovou cestu vetoval.

O to tedy mezinárodnímu komunismu jde o Laos formálně neutrální, ale prakticky vydaný na milost komunistickým silám, a navíc sloužící jako základna k rozbití dalších nekomunistických zemí bývalé Indočíny. Tyto cíle mezinárodního komunismu jsou zřejmě nejen západním, nýbrž i neutrálním zemím, které s komunistickými návrhy nesouhlasí. A Johnsonovy první zprávy po návratu z jiho-východní Asie ukazují, že problém má být také řešen v širším oblastním měřítku a tak, aby se laoská zkušenost v budoucnu neopakovala jinde.

TRAPP FAMILY

Členové Ethnic Press Club měli příležitost na pozvání předsedy p. Baiera shlednout ve studiu 20th Century Fox film "Trapp Family", který bude uveden v Torontě v příštích dnech. První část děje odehrává se v Salzburgu na zámku barona von Trappa v době do obsazení Rakouska Hitlerem. V druhé části děje prchá rodina Trappova za noci z rodného Salzburgu do Ameriky, kde bez prostředků najde konečně šťastný záchyt a nový domov. Neopomeňte se podívat na tento film, který dějem i pěknou fotografií splní Vaše očekávání. — V hlavní úloze vystupuje Ruth Lewerick jako Marie a Hans Holt jako baron von Trapp.

VÝZVA!

International Cooperation Administration (ICA), americká státní instituce, působící při Programu zahraniční pomoci, má zájem o kvalifikované exulanty, kteří jsou ochotni přijmout zaměstnání v hospodářsky méně vyvinutých zemích Asie, Afriky a Latinské Ameriky. V úvahu přicházejí osoby, jež mají technické znalosti a zkušenosti v některém hospodářském oboru, znalci a specialisté, jakož i zkušení řemeslníci, učitelé, kteří znají dokonale řeč některé vyvíjející se země. Předpokladem je, aby uchazeči hovořili obsojné některou ze světových řečí — anglicky, francouzsky, španělsky. Vyhovující uchazeči budou posobit v zahraničí na základě přesné pracovní smlouvy.

Zájemci necht' pošlou krátký životopis (základní osobní data, zejména zda je ženat, údaje o vzdělání, zkušenostech, znalosti jazyků — do jaké míry slovem i písmem, od kdy k dispozici) v jazyce anglickém na American Fund for Czechoslovak Refugee, 1775 Broadway, New York 19, N.Y. Americké občanství není podmínkou.

— FEC

NA VYSVĚTLENOU O ČEŠTINĚ

Zjistil jsem s hrůzou že do mého pojednání o češtině se vloudilo několik tiskových chyb, jedna dokonce zcela závažná. Čtenáři s dostatkem porozumění pro věc zajisté pochopili, že mluva je prostředkem a nikoli prostředníkem. Bohužel, nemohu — jak tomu zpravidla v podobných případech bývá — svěst vinu na tiskařského šotka, nýbrž spíše na své brýle, neboť dělal jsem opravu sám a tiskové chyby prostě přehlédl.

Tolik tedy na omluvu — O. W. B.

BATAWA

Odbočka ČSNS a Batawé upřímně blahopřeje svému I. místopředsedovi bratru PAVLU PLAŇOVSKÉMU k do sažení titulu Master of Arts na Montrealské universitě. Jsme na Tebe Pavle hrdí a těšíme se spolu s Tebou z dosaženého úspěchu.

LEO OF ROZMITAL
AND SASCHEK, ROZMITAL'S SQUIRE

Miloš Šebor

Nejsou to jen čeští chlapi, kteří se se zájmem probírají v příbězích rytíře Šaška z Mezihoře, když s panem Lvem z Rožmitálu cestoval po evropském západě, jak připomíná Dr. Karel Schwarzenberg ve svém přehledu potomstva Jiráskova hrdiny (Naše Hlasly z 20. května 1961): Jemně osobní závěr — který by se i v dnešním Československu setkal s kritikou — dodává vzpomínku Dr. Schwarzenberga nelíčený půvab. Exil je národ v kostce; součet rodových a rodinných tradic každého z nás, ať jsme jakéhokoli původu, tvoří celek, jenž je obrazem národa doma a jeho minulosti.

Lev z Rožmitálu, budiž dovoleno připomenout s jiného úhlu, zdaleka není zašlá či zacházející postava českých dějin, žijící jen v dobrodružných příbězích psaných pro mládež. Je tu jiný obor, obor nezkrácené národní historie, stále ještě přístupné exilu v Palackého Dějinách národa českého, v Novákových Dějinách literatury české, a ve velkých encyklopediích, jakými jsou Ottův slovník naučný, Masarykův slovník, či starý Reigrův naučný slovník. Bylo by kus dobré práce pokusit se o soupis těchto českých velkých encyklopedií v soukromých a veřejných knihovnách ve svo-

obodném světě. Uvedme jen krátce, že Palacký téměř hýří svými prameny o nejvyšším sudím, panu Lvu z Rožmitálu. Byl to tuhý katolik; bratr královny Johanny z Rožmitálu a tím švagr krále Jiřího z Poděbrad, který se vydal na cesty po Evropě, aby, jak říká Palacký, se nemusil stavěti ani proti papeži ani proti králi. Je znám dvoji popis této cesty, kterou pan z Rožmitálu nastoupil dne 26. listopadu 1465 a z níž se vrátil začátkem r. 1467. Jeden původně česky psaný, od pana Šaška z Mezihoře, se zachoval jen v latinském překladu tištěném roku 1577 v Olomouci; druhý je německý, který vydal J. A. Schmeller ve Stuttgartě r. 1844. Pak je malý rozpor mezi Palackým a Schwarzenbergem, totiž o datu, kdy Lev z Rožmitálu, slavný cestovatel, skutečně umřel. Palacký říká, že r. 1482, jist si však zcela není; Dr. Schwarzenberg zdá se, má jistotu, že tento jeho praděd zemřel až o tři léta později, roku 1485. Jde však, jak se říká, o kozí chlup, protože vlastní význam Lva z Rožmitálu — a ovšem i jeho věrného sekretáře, pana Šaška z Mezihoře — je jinde. A teprve zde jsem u jádra svého dopisu Naším Hlasům.

Jde o záklaty české vědy zeměpisné,

či přesněji, o dva její podobory, historii geografii a historickou geografii. Pán z Rožmitálu a pana Šaška z Mezihoře jsou patrně u české kolébky těchto dvou vědních úseků. Dodejme s u zarděním, že tato věc je už několik let dobře známa v západním historicko-geografickém světě, a to nikoli ve světě našeho exilu. Je třeba říci, že zeměpis zdaleka není čím býval kdysi; nejde o pouhý popis cizích krajín, o memorování počtu obyvatelstva a rozlohy pevnin; zeměpis není ani živý slovník, ani živý atlas. Jde spíše o methodické studium vztahu mezi přírodou a člověkem; jak řekl britský geograf, Sir Halford Mackinder, o druh umění a filosofie. Jinými slovy, zeměpisná studie musí povinně obsahovat oba prvky, jak přírodu tak i moment lidské kultury, má-li vůbec zasluhovat názu "geografie," anebo aspoň studium přírody s hlediska lidského využití, byť i časově vzdáleného.

Dějiny zeměpisu a historická geografie jsou dva předměty, o něž v posledních letech roste zájem, a to na obou stranách Železné opony. První z nich, řekněme krátce, jsou jakési "domácí dějiny" vědy zeměpisné; stejně jako má své dějiny lékařství, inženýrství či botanika, i zeměpis má svoji dlouhou historii. Uvážíme-li, že součástí zeměpisu jsou výzkumné cesty v nejšířším slova smyslu, jakož i úsilí o kulturní styk národa s národy vzdálenými, pak Šaškův popis výpravy pana z Rožmitálu je první českou zeměpisnou prací výpravy, či lépe

od sepsání Šaškovy zprávy. Nebyl to pouhý referát deskriptivní, neboť pozorovatel se neomezuje na prosté přednášení skutečností, avšak pouští se i do závěrů, shledávaje vztah mezi přírodou a člověkem. Je pravdou, že i před cestou pana z Rožmitálu lze v českých pramenech objevit zeměpisné prvky; to byla však doba středověku, doba kdy myšlení vzdělaného člověka se obracelo jiným směrem, k světu náboženství a k otázkám víry. Šaškovou zprávu se u nás počíná v zeměpisu, doba renaissanční, doba myšlenkového obrodu, jejíž podstatnou částí byl zájem o živý a žijící svět, nespoutaný politickými či církevními hranicemi. Teprve po něm přicházejí jména Martin Kabátník, Jan a Bohuslav Hasištejnští, Václav Budovec z Budova, Kryštof Harant z Polžic a Bezdrůžic a ovšem i proslulý Václav Vratislav z Mitrovic, jenž procestoval pobřeží Levanty jako veslař ukovaný na galejích. A ovšem, pak vedou cesty českého zeměpisu dál, prohlubují se a rozšiřují; kdo by ne znal jména Dr. Emil Holub, E. St. Vráz, Dr. Karel Domin, J. V. Frič, Dr. Jiří Daneš; anebo, chcete-li, je tu poručík válečného námořnictva Karel Weprecht, rodák moravský a objevitel země Františka Josefa. — Pouhý pokus o výpočet by nás zavedl daleko. Opakujeme jen, že Šaškův cestopis o výpravě pana z Rožmitálu je bez pochyb začátek našeho methodického zeměpisu.

Co však víc, toto historické dílo je pramenem i další historické geografie,

která se jako předmět velmi specializovaného zeměpisu dostává na západní vysoká učiliště.

Geografie, bez přídomku, je studium vztahů mezi přírodou a člověkem v přítomnosti. Zajímá-li nás tento vztah v minulosti, vstupujeme do historického zeměpisu. Systematických pramenů není mnoho, neboť málokterý z dřívějších pozorovatelů projevil smysl o přesné zhodnocení poměru mezi přírodou a kulturními prvky.

Pan z Rožmitálu a jeho panoš, jak se však zdá, slyňuli neobyčejnou schopností pro tyto závěry. Stačí probrat jejich pozorování v okolí ostrova Garnese (britský ostrov Guernsey u francouzského pobřeží), nebo popis Bretnaně a ústí Loiry. Pokus vystihnout člověka ve vztahu k přírodním silám se tu zračí jasně a určitě.

Opakujeme, že tento cestopis není na západních učilištích neznámý. Jedno jeho vydání má název *The Travels of Leo of Rozmital through Germany, Flanders, England, France, Spain, Portugal and Italy (1465-1467)*; Malcolm Letts, překladatel; The Hakluyt Society; Cambridge University Press; 1957. Jiný, dostatečně zkrácený pramen je Richard H. Powers, *Readings in European Civilisation, since 1500* (Boston: Houghton, Mifflin Co.) 1961), v němž "Leo of Rozmital and Schasek, Rozmital's squire, and Tetzal, another in the suite", zahajují renaissanční období evropské civilizace.

Nakupujte u našich inserentů!

KULTURNÍ ZÁBĚRY

SMRT OPHELIE. HAMLET

(Evě)
jgpNa bílém těle stín
To krve plamen
Na prsou květů blín
A plavých vlasů pramen.Na retu vykřik ztich
V bloudění krásy snivě
Zajiklý v hrdle smích
Poslední slovo tklivé.Ve dlani sevřen vřes
A ruku vlna myje
Rusálky skončen ples
Mrtva je Ophelie.

NA OKRAJ VÝSTAVY NAŠICH MALÍŘŮ

Celá myšlenka se začala přetřásat na schůzce místní Pracovní skupiny Společnosti pro vědy a umění (SVU) v Mezinárodním ústavu dne 20. dubna, na kterou přijeli i členové z Hamiltonu. Nezáleží na tom, kdo s nápádem první přišel. - Během diskuse pak vyšlo najevo několik zajímavých poznatků: už dlouho jsme v Torontě neměli samostatnou výstavu krajinářských malířů — nevhodnější by bylo, aby svá díla vystavovali 2-3 malíři, příp. i sochaři — Mezinárodní ústav je nejlepším místem pro takový podnik, protože má nejen přes 2,500 členů všech národností, ale je i "neutrálním" místem pro všechny naše milovníky umění. Bylo uloženo jednati Pracovní skupiny, aby jednala s Arts-klubem zmíněného ústavu o otázce spolu-sponsorství a o ostatních podrobnostech. Zjistil, že "Arturo Scotti Room" (na památku zesnulého italského redaktora) je v červnu volný a že tam výstavu můžeme mít. Pak přišel list od dr. Jaroslava Němce z Washingtonu, gen. tajemníka SVU, že v odpovědi na naše pozvání přijede do Toronta 3. června a že se zdrží do neděle 4. 6. večer.

Scénz byla tím připravena a zbývalo to nejdůležitější: najít umělce a vybrat (s jejich pomocí) tolik nejlepších maleb, kolik se jich jen do výše zmíněné místnosti vejde. Naštěstí pro organizátory prokázali naši umělci stejnou míru obětavosti, jako představitel Mezinárodního ústavu při jednáních o konečných podrobnostech.

Jména Jaroslav Šejnoha, Anna Škvorová-Vanišová a Antonín Lněnička jsou zárukou, že vystavená díla budou důstojnou visitkou zdatnosti malířů čs. původu. Jenom nedostatek místa a hlavně času zabránil v tom, že torontská Pracovní skupina SVU nemohla ke spolupráci přizvat i malíře usazené mimo Toronta a Montreal.

Dosavadní reakce naší i kanadské veřejnosti je více než potěšující: náš Jan Rubeš přislíbil, že bude při otevření "Master of Ceremonies," zástupci vládních úřadů (zvláště úředníků fe-

derálního Úřadu pro občanství) a obce se dostaví v hojném počtu, stejně jako reportéři denních a etnických listů, rozhlasu a pod. Pracovní skupina SVU zaslala zvláštní pozvánky všem demokratickým českým a slovenským organizacím, aby vyslaly své zástupce k slavnostnímu otevření a aby doporučovaly svému členstvu návštěvu výstavy (potrvá do 24. června a nevhodnější dobou k návštěvě je pozdní odpoledne a večer, včetně soboty a neděle). Zvláštní reportáže o výstavě přinese několik torontských rozhlasových stanic (vyžádaný materiál jim byl již dán k dispozici). Televisní stanice CFTO-TV, Channel 9, se zajímá o interview s Jaroslavem Šejnou, pravděpodobně v pásmu — "Around the World".

Výstava je vlastně prvním větším kulturním podnikem místní Pracovní skupiny SVU. Její úspěch pořadatelům jistě dodá chuti do další práce: na září se chystá Dvořákův koncert; během představení "Prodané nevěsty" v O'Keefe Centre budou ve foyer vystavena vynikající malířská díla ze soukromých sbírek krajanů v Torontě a okolí; postupně se ve spolupráci s našimi organizacemi činnými v kultuře sestaví kalendář podniků na celý rok. Někdy na podzim dojde také řada na kulturní večer, který připraví Inka Smutná ve spolupráci s členy SVU, kteří jsou činní v tomto oboru. Dalším oborům se také bude věnovat pozornost, zvláště vědeckému. Pracovní skupina vítá ve svých řadách nové spolupracovníky; každý bude mít příležitost, aby přiložil ruku k dílu.

P.S.: Poznamenejte si do svého kalendáře, že v sobotu 3. června v 8 hodin večer je v Mezinárodním ústavu, 709 College, schůzka s dr. Jaroslavem Němcem z Washingtonu — v neděli 4. června v 5 hodin odpoledne se v "Arturo Scotti Room" otevírá výstavu obrazů tří čs. malířů. Přijďte a přiveďte své známé jakékoliv národnosti!

KRAJEM ŽELEZNÝCH HOR

NAPSALA JARMILA DVOŘÁKOVÁ

Pokračování z min. čísla

Slávka hladívala prstem fotografii, když utírala prach a zastavila se u psacího stolu. Jak byly na Jindřicha tehdy s maminkou hrdé a co se načekaly se slavnostním obědem na Župandě. Nezůstal s kamarády v Čáslavi, aby oslavil maturitu, přijel ještě večer na kole za nimi. Byli velmi šťastni ten večer, dělali plány, jeden bláznivější než druhý. Cím vším Jindřich bude! To se rozhodne, až přijede tatínek — "Pak předstoupím před soudnou stolicí a uvidíme!" prohlásil konečně Jindřich. Slávka o tom přemýšlela před spaním. Což, pro maminku je to lehké, ta myslí, že má syn celý svět otevřený. Co všechno v jejích představách znamená maturita a jaká zaměstnání dnes večer jmenovala. Mluvili opravdu o všem možném, jen o malování se Jindřich ani slovem nezmínil a Slávka také ne. Maminku snad ani nenapadlo, že by to Jindřich myslel tak vážně, vždyť i hrál na housle a skládal veršovaná psaníčka pro děvčata; to přece dělají všichni studenti. A pak být malířem není žádné povolání, proto nemusí dělat maturitu, která je klíčem k lepšímu životu. Slávka věděla, co to stálo peněz a starostí a že maminka nejvíce zkoušela, když Jindřichovi něco nešlo. Pak měla to jeho studium od rána na talíři. Maminka nic neví, ale Slávka byla zklamána. Že Jindřich nemluvil o malování. Tedy přece nic, Jindřich bude profesorem nebo doktorem, nebude malířem a život vyzní naprázdno.

Ale když vyšli druhého dne zrána k lesu, tu to propuklo. Rosa ještě ne oschla a barvy byly svěží, jak jenom po ránu mohou být. Dívali se na pole před sebou, na tetelící se břízy proti nebi, po němž se zvolna převalovaly bílé letní mraky. Na strání zrály jahody, a když se pro ně sklonili do trávy, uviděli na pařeze ještěrku, zelenou a zlatou, jako orosenou. Kvetly kopretiny a černé mouchy s křídly červeně skvrnitými usedaly na jejich žluté terče. Tu vzal Jindřich Slávku za ruku — "Viš, oděkl bych se všeho po celý život, kdybych se mohl stát malířem, teď hned, po maturitě, kdybych mohl jít na akademii a učit se!" Slávku zamrazilo, ale zasmála se jako v nepochopitelném hnutí a zchladila jeho nadšení: "Vždyť nic neumiš, nevzali by tě ani — to se budeš musit ještě mnoho roků pozorně dívat, než se něčemu naučíš," dodala rozhodně.

Pokračování příště

PETER L. OLIVER, D.C.
ZKUŠENÝ CHIROPRAKTIK

722 Coxwell Ave.

HO. 1-5550

OPRAVA CHESTERFIELDŮ
A VEŠKERÉHO ČALOUNĚNÉHO
NÁBYTKU

PAVEL ČERNÝ

LE 2-0205 do šesté hodiny večerní.
Po šesté hodině večerní LE. 3-8138.

MASTER OF ART'S — PAVLO PLAŇOVSKÝ

Bratr Pavel Plaňovský byl slavnostně promován na universitě v Montreálu ve středu 31. května. Po víc jak třiletém studiu získal akademický titul Master of Arts. S vyznamenáním obhájil svou disertační práci o komunistickém boji proti náboženství.

Bratr Plaňovský je rodák z Púchova nad Váhom, kde se narodil 11. února 1912. Reálku vystudoval v Žilíně a pedagogickou akademii v Bratislavě. Vynikající sportovec byl členem čs. národního lehkotletického mužstva a později v hodnosti kapitána velitelem slovenské armádní tělovýchovné organizace. V roce 1943 je pověřen partyzánskou skupinou Čapajev opatřením zbraní pro národní povstání. Po dočasném nezdaru povstání, vstupuje do čs. brigády v SSSR a sedou branného výboru Národního Shromáždění. Kromě válečných vyznamenání je mu udělen Řád Národního krátkou stranu a stává se prvním povstáním. Důsledný protikomunista do starostou osvobozeného Prešova. - Po válce je bratr Plaňovský vyslán do ském parlamentě, bratr Plaňovský se Prahy jako poslanec a je místopřed-

stal už v únoru 1946 první obětí ko-

munistické zvůle: komunisté požádali imunitní výbor parlamentu o jeho vydání, aby mohl být stíhán pro zločiny proti Republice! Parlament však poslanec Plaňovského nevydal a tak se ho komunisté pokusili alespoň zbavit volebního práva. Ani to se jim nepodařilo a krátce na to vyhrála Demokratická strana v jeho volebním kraji na 84 procenta. Stává se členem Slovenské Národní Rady, místopředsedou Čs. Červeného Kříže a teprve puč v roce 1948 donutil ho k odchodu do exilu. Před svým příchodem do Kanady, byl veřejně činný mezi exulanty v Regensburgu (Rezně) a v Paříži. Od založení RSC je členem zastupitelstva a od roku 1949 zastával postupně skoro všechny funkce v ČSNS v Kanadě, jehož je nyní hlavním pokladníkem. Na Batawě, kde pracuje v Baťových podnicích už 12 let, je místo předsedou odbočky Sdružení a učitelem doplňovací školy.

K významnému dni bratra Pavla Plaňovského přejí mu všichni přátelé hodně dalších úspěchů. Redakce našich Hlasů se k blahopřání připojuje.

CHYSTEJTE SE
POMOCI
SČÍTACÍM
ÚŘEDNÍKŮM

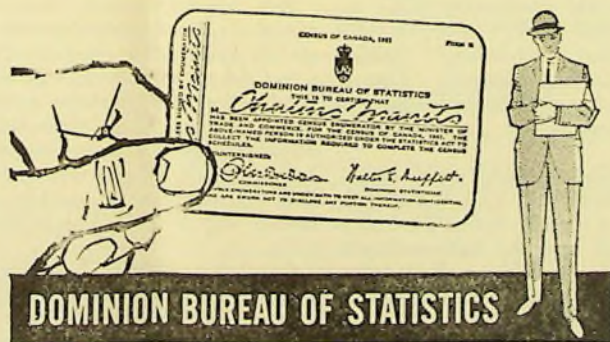
Každá domácnost v Kanadě dostane poštou seznam otázek, které se budou vyskytovat na formuláři při sčítání lidí v červnu. Pročtěte si tyto otázky ve svém vlastním zájmu a připravte se na to, abyste je zodpověděli pokud možno neúplněji. Případně je zodpovězte napřed a dejte někomu ve Vašem domě, kdo bude doma, až sčítací úředník přijde.

CO SE VÁS BUDE PTÁT?

Otázky jako: kolik je Vám let, jaké máte vzdělání, zda jste se narodil mimo Kanadu, kde jste se narodil a kdy jste přišel do Kanady, kde pracujete a jaký je Váš pracovní titul, kolik týdnů jste pracoval, a kolik jste vydělal celkem za poslední rok?

Pamatujte, že nikdo není při sčítání zvědavý na Vaše soukromé záležitosti — přece však Vaše odpovědi doplněné odpověďmi milionů jiných osob nám všem poskytnou obrázek dnešní situace. Všechny Vaše odpovědi jsou důvěrné a nesmí jich být podle zákona použito jakoukoliv vládní agencí, privátní organizací nebo jednotlivcem.

Až k Vám přijde sčítací úředník, uvítejte jej a buďte mu nápomocní. Přesné sčítání lidí pomůže nám všem.

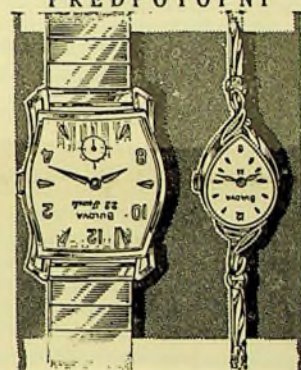
DOMINION BUREAU OF STATISTICS

Vydáno pod patronací
Honourable George Hess, Minister of Trade and Commerce

Vezmeme na protiúčet jakékoliv staré hodinky — bez ohledu na značku, model nebo stav! Zbavte se svých starých hodinek a kupte si nové, zn.

BULOVA

Jděte s časem!

NEBUDETE
PŘEDPOTOPNÍ

First Lady

Skvost ve tvaru slzy 23 kameny, nerozbitné pero, v bílém nebo ve žlutém provedení.

Prime Minister

Pestré pouzdro zvl. tvaru, orig. ciferník, 23 kameny, nerozbitné, přesné

VYBERTE SI \$1.00
Za POUHÝCH \$ 59.50 týdně

BULOVA

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět provádí veškerý Plumbing Heating, opravy a nové práce, pod firmou

QUALITY PLUMBING & HEATING
COMPANY

Volejte LE 3-8396

L. LUNSKÝ OPTIK

Prohlídky očí - Zhotovení brýlí

Prvotřídní kvalita

Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO

WA 1-3924

35 LET VE SLUŽBĚ ZAKAZNÍKOM
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
Henry Moos - veřejný notář

296 Queen St. West, Toronto, Ont., Canada - Tel. EM. 2-3226

Odborně vyřídí cestu kamkoliv ve světě, visa, pasy, migraci, návštěvy do Kanady, překlady a pojištění.

Zastupujeme veškeré letecké linky a lodní společnosti, jakož i Orbis, Ibusz a Intourist. - Zařizujeme zasilání bezcelných balíčků do Československa.

17. A 18. ČERVNA VŠICHNI NA VELKÉ NÁRODNÍ SLAVNOSTI V CHATHAMU

CO NOVÉHO VE SVĚTĚ

♦ Hlavy satelitních zemí mají začítkem června přijet do Kremu, aby vzdaly hold sovětskému kosmonotovi Gagarinovi. Chruščev také plánuje brzké zasedání ústředního výboru komunistické strany SSSR.

♦ Čs. technici navštěvují před odjezdem do zahraničí kursy slušného chování, které v Praze řídí americká odpadlice Martha D. Stern, dcera býv. U.S. velvyslance.

♦ O bezpečnost francouzského prezidenta se dnes stará na 500 uniformovaných a neuniformovaných policistů. Osobní stráž de Gaulle čítá 12 mužů.

♦ Premiér Castro plánuje brzkou návštěvu Spojené arabské republiky, Ghany a Indie. Cílem cesty je získání silnější podpory pro svůj protiamerický postoj mezi afro-asijskými členy Spojených národů.

♦ Zasedání indické komunistické strany skončilo rozkolem mezi členy ústředního výboru v otázce pohraničního sporu mezi Indií a rudou Čínou. Veškeré snahy přítomného sovětského partajního teoretika M. Suslova o urovnání rozdílů v názorech skončily fiaskem.

♦ Hammerskjöld je znepokojen oficiálním francouzským postojem vůči Organizaci Spojených národů. Usiluje prý již 2 měsíce o schůzku s prezidentem de Gaullem, avšak pozvání do Paříže na sebe nechává dosud čekat.

♦ "Žoldnéři" katangského prezidenta Tshombeho — hlavně Belgičané — dostávali 392 dolarů za měsíc. To je jenom o 8 dolarů méně, než je měsíční plat amerického majora v aktivní službě.

♦ Do Bolívie přijelo v poslední době několik desítek sovětských "důlních odborníků." Současně začali místní komunisté projevovat zvýšenou činnost.

♦ Poražený republikánský presidentický kandidát Richard M. Nixon navštívil presidenta Kennedyho v Bílém domě. Obsah rozhovorů nebyl zveřejněn.

♦ Hlavní tuniský delegát ve Spojených národech je Sověty prosazován jako možný gen. sekretář SN, ačkoli byl aktivní při vyšetřování násilné sovětské intervence v Maďarsku v roce 1956. Kreml však vyčítl, že velvyslanec M. Slim je populární mezi africkými a asijskými delegacemi.

♦ Sovětský velvyslanec v Mexiku, V. I. Bazykin, byl přijat v Caracasu venezuelským prezidentem Betancourtem. Jednali prý o možných dodávkách venezuelské nafty Castrovi.

♦ Lumumbův polit. dědic v Kongu A. Gizenga, prohlašuje západním novinářům, že není stoupencem komunistické ideologie a že by i ve své provincii uvítal americkou hospodářskou pomoc.

♦ V Maďarsku kolují zprávy, že Rudá armáda opustí zemi před koncem června t. r.

♦ Hitlerův zástupce Rudolf Hess má být v brzké převezzen z věznice ve Spandau do ústavu pro duševně choré. Je mu 66 let.

♦ Právým důvodem Adenauerovy návštěvy ve Washingtoně jsou blízké všeobecné volby v Západním Německu. Jeho politický odpůrce Willy Brandt navštívil presidenta Kennedyho minulý měsíc.

Torontské zajímavosti:

ZPRÁVY Z ETHNIC SCENE

★ Místní norská kolonie oslavila dne 17. května "Den norské nezávislosti". Pořadatelem oslav byla i letos Liga Norů (League of Norsemen). Předsedou této organizace je pan Kjell Andersen, osvědčený přítel Masarykova Československa.

★ V etnickém tisku se v poslední době hodně diskutuje návrh programu t. zv. Nové strany, která má být ustavena v Ottawě ve dnech 31. 7. - 4. 8. Kdo z našich čtenářů má o návrh (draft) zájem, nechť napíše na adresu: Ontario Committee for the New Party, Room 200, 301 Metcalfe St., Ottawa 4., Ontario.

★ Oblíbeným cílem jednodenních výletů Torontonanů jsou zvláště tyto veřejné parky: "Highland Creek Park," v blízkosti Morningside Ave. a Kingston Rd., "Toronto Island" — lodi kotví v přístavišti mezi Bay a York Sts., "Riverdale Zoo" — severně od Gerrard St. a vých. od Parliament St. a "Edward Gardens" — poblíže Lawrence Ave. East a Leslie St.

DR. FR. GIGAL, zubní lékař,
promovaný na universitách v Praze,
Brně a v Torontě

86 BLOOR STREET W. - WA 4-6434
Ordinuje dle dohody.

NOVÉ TELEFONNÍ ČÍSLO
EM 3-8888 (4 linky)

Cestovní porady ZDARMA

AIR & OCEAN

TRAVEL SERVICE

1 ADELAIDE ST. E.,
at Yonge St.

TORONTO
(obchod v přízemí)

Majitel K. BUZEK

KRAJAN EDUARD THEN z Toronta
byl jmenován District Manager u fy
Labatt's, Breweries. Upřímně blahopřejeme.

★ Zajímá-li se někdo blíže o činnost kanadských Quakerů, měl by si předplatit časopis "The Canadian Friend". Adresa redaktorky: Mary C. Needler, 60 Lowther Ave., Toronto, Ont.
★ Plánovací výbor sociálních služeb v oblasti Hillcrest-Parkdale vydal studii "Speciální potřeby imigrantů" — (Special Needs of Immigrants) kterou sestavil N. S. Bojovic. Na poslední schůzi výboru se za předsednictví p. N. W. MacCallum jednalo také o nedostatek překladatelské služby u soudů.

★ Hlavním řečníkem výroční schůze Organizace Ontario Welfare Council, která se koná v Hart House u místní university ve dnech 6. až 8. června, bude pan D. M. Houwer, gen. sekretář Mezinárodního svazu pro péči o děti (Int. Union for Child Welfare) z Ženevy. Jiným významným řečníkem bude Very Rev. G. H. Levesque z Laval University, Quebec.

★ Slovenský evangelicko-lutheránský sbor sv. Pavla uspořádal dne 14. 5. zdařilou oslavu svátku matek spojenou se společným obědem. Členové sboru oslavili zároveň narozeniny svého oblíbeného duchovního správce Rev. Pavla Jamnického.

★ Cizojazyčné oddělení městské knihovny v č. 1115 Queen St. West (poblíž Lisgar St.) disponuje dnes 24.457 svazky v 66ti jazycích. Ředitelem oddělení je sl. M. Finchová.
★ Celá řada našich krajanů je činná v klubu torontských zahrádkářů — (Garden Club of Toronto). Informace o této organizaci získáte na adrese: Edwards Gardens, 755 Lawrence Ave. East, Toronto, tel. HI 7-2654 nebo HI 7-7421.

★ Newyorská metropolitní opera dává v O'Keefe Centre, 29. V. Martha, 30. V. Turandot, 31. V. La Traviata - Aida, 1. VI. La Boheme, 2. VI. Rigoletto a 2. VI. Aida - La Traviata.

★ Nejnovější silniční mapu Ontario dostanete zdarma, napišete-li na adresu: Ontario Travel, Parliament Buildings, Toronto, Ont.

★ Ontarijské ministerstvo práce vydalo zvláštní studii o postavení učňů a o funkci "učňovského" oddělení (Apprenticeship Branch). Zároveň byly zveřejněny některé dodatky k existujícímu zákonu o pracovních poměrech.

★ V etnické umělecké galerii (Ethnic Art Gallery) v č. 1071 Bathurst St. vystavoval nedávno své obrazy nadaný kanadský malíř maďarského původu Jules Voros. Další informace podá red. časopisu "We and the World" Mr. Kolankiowski, LE 1-6482.

★ Výroční koncert maďarského mužského pěveckého sboru za řízení pana G. Zadubana se koná ve velkém sále Mezinárodního ústavu, 709 College St. v sobotu 3. června v 7.30 hodin večer.

★ Tenisová hřiště v Trinity-Bellwoods parku (při Queen St. W.) jsou každé úterý od 7 hodin večer rezervována pro členy Mezinárodního ústavu. Zařídíte-li se o členství, volejte tel. číslo LE 7-2561. Roční poplatek jsou použité 3 dolary.

★ Známý torontský krajan J. Vlasák onemocněl nedávno vážnou oční chorobou a nachází se v domácím ošetřování. — Přejeme brzké uzdravení. Minulý týden vykouplilo město blok domů, v kterém se nacházela jeho restaurace, Royal Delicatess Lunch.

ROZPRÁVY O ZDRAVÍ

Peter L. Oliver, D.C,
Doctor of Chiropractic

Nervové vyčerpání

"Když se ráno probudím, cítím se tak unaven jako večer když jsem šel spát." Jak často toto slyšíme.

Celkové nervové vyčerpání je nejčastější důvod proč se lidé na chiropractora obrací. Je to přirozené, poněvadž malý tlak na nervy porušuje jejich životnost, a tím přivádí nervovou vyčerpanost. Toto nemůže být jinak napraveno, než přímým zákrokem. Jiné náznaky, které jsou často následkem původního stavu vyčerpání nervů, jsou bolesti hlavy, neuritis, nemoci žaludku nervového původu a pocit závrati. Jsou-li tyto náznaky léčeny jednotlivě, není možno je napravit. Avšak posílíme-li celkový systém napravením páteře, všechny náznaky zmizí, poněvadž všechny nervy byly přivedeny do normálního stavu ve všech částech těla.

ČSNS V KANADĚ

Ruth Petříčková,
předsedkyně Dámského odboru ČSNS

V sobotu 13. května dopoledne se sešly v ředitelství I.O.D.E. ženy, které zastupovaly národní a místní zemské organizace, aby společně uvažovaly o problémech občanství a imigrace. Byla to velmi důležitá konference, na které jsme se nejen vzájemně poznaly, ale ve výborném ovzduší vyslechly zprávy o činnosti jednotlivých skupin. Konferenci předsedala paní R. J. Jennings, která má na starosti obor občanství a imigrace v IODE a která je známá i naší československé veřejnosti.

Dopolední hodiny byly věnovány souhrnné činnosti — každá žena promluvila o spolku, který zastupovala. Bylo nesmírně zajímavé vyslechnouti ženy různých národností — každá nás něčím potěšila. Právě tato vzájemná výměna zkušeností je velmi důležitá.

Paní dr. Hradská vysvětlila přítomným sociální a kulturní činnost Masarykova domu. Sociální pracovníce mezi italskými vystěhovalci vyprávěla velmi zajímavě o činnosti mezi duševně chorými, které pilně navštěvuje. Tato žena koná obětavou práci ve všech různých odvětvích. Byla jsem zaujata činností katolických žen, které se ve velkém měřítku starají o nové příchozí. Židovské organizace konají skvělou práci se svými přestárlými příslušníky. Dověděly jsme se o činnosti čínské a japonské skupiny. Zástupkyně baltských národů na mne udělaly velký dojem — jejich sociální práce je zaměřena především na práci mezi uprchlíky, zde v Torontu se snaží ve svých dětech zachovat lásku k vlasti a k rodné řeči — jejich národnostní školu navštěvuje v sobotu 200 dětí. Slyšely jsme o práci v přístavních městech, kterou konají ženy United Church of Canada pro právě příchozí imigranty. Každý rok tuny obnošeného šatstva jsou zaslány do postižených zemí. Jménem našeho Dámského odboru ČSNS jsem krátce pověděla o našem programu a o plánech do budoucnosti.

Bylo vyměněno mnoho zajímavých názorů o začlenění národnostních skupin do kanadského veřejného života a živá debata pokračovala i po obědě. Snad nejkrásnější na těchto konferencích je fakt, že při společném jídle se přítomné poznají a mohou pohovořit. Jak mne těšilo, že jsem mohla poznat tolik vzácných žen, od kterých se lze mnoho učít a které konají skvělou práci.

Odpoledne následoval souhrn názorů a práce této konference mistrně poddány torontskou sociální pracovnící. Není pochyby o tom, že Kanadčané si váží práce etnických skupin a uznávají výsledky, které nastaly přínosem kultury různých národů.

Ušetřete na nábytku,
když nakoupíte přímo v továrně
UNITED FURNITURE FACTORIES
Showrooms

511 KING ST. W. - EM. 8-7316

Stereo HI-FI importujeme přímo z Německa

3 POKOJE \$ 159.00

SPORT

KOPANÁ V KANADĚ A USA

Mužstvo Toronto City představovalo hráči z Velké Británie, zaznamenalo první vítězství v profesionální lize nad Cantalií Montreal 5:1. 7.500 diváků na Varsity v Torontě bylo svědky markantního zlepšení torontských a to zejména v druhé polovině hry. Po nerozhodné první půli, výkon útok stoupl zařazením Mathewse z pravého křídla do středu útoku. Stažený zpět, Mathews přesnými a lehce zpracovatelnými přihrávkami zásoboval spoluhráče, kteří tentokrát se prosadili střelcký. Byl to zejména rychlý a důrazný Mudie, který vstřelil tři branky. — Mathews sám byl autorem překvapující branky z 40 metrů, kterou se Toronto ujalo vedení 2:1. Vedle Mathewse nejlepšími na hřišti byli s přehledem hrající střední záložník Gratrix a v brance zkušený Younger se zdál lepším, než jeho předchůdce z prvního zápasu Smart. Kdo zcela nesplnil očekávání byl Blanchflower, hrající na nezvyklém místě v útoku. Cantalia byla vyrovnaným soupeřem v první polovině, ale za stavu 1:3 odpadla. Nejlépe si vedla levá strana útoku Dante-Feirerra. Záložník Campo (dříve hrával v Torontě) pokládal za hlavní účel hry — okopávat Mathewse. Brankář Pohl byl proti vstřeleným brankám celkem bezmocný.

Cantalia zaznamenala pozoruhodný úspěch vítězstvím 1:0 nad mužstvem první anglické ligy Birmingham před 6000 diváky v Montreale. V N. Yorku jede druhý ročník mezinárodního turnaje již naplno. V zahajovacím zápase Bangu remisoval 0:0 s Dynamem Bukureštr přilhlželo 8.000 diváků. Dosud největším překvapením byla porážka brazilského Vapenu (loňský vítěz) 2:3 od německého Karlsruhe. — Brazilci nejsou v loňské formě a také na zájezdech v Evropě minulý měsíc většinu zápasů prohráli. Montrealská Concordia, která hraje v turnaji s dvěma mužstvy, první dva zápasy prohrála 0:3 v New York American a těsně 0:1 s Evertonem.

KRAJANSKÁ KOPANÁ

Kopaná, nejpobulárnější sport ve všech světadílech, s výjimkou Severní Ameriky, je na neustálém vzestupu. Rodí se nové hvězdy, jejichž honoráře dosahují velkých částek v Itálii, Španělsku a v Jižní Americe. — Severní Amerika má těžkou úlohu udržet zájem o tento sport. V posledních letech je možno pozorovat zvýšenou činnost jednotlivců, klubů a svazů o popularizaci kopané v "basebalových" zemích. Pomocí větší reklamy v tisku, televizi a ve školách, sportovci a fanouškové začínají o kopané hovořit.

Naše krajanské kluby rovněž zaujímaly významné postavení v práci o rozšíření tohoto druhu sportu. V Kanadě dnes bohužel není jediného čl. klubu po zlikvidování obou "Spart" v Torontě a v Montreale. Dobře si vede sportovní klub v Australii, S. K. Bata v Chile, Slovan ve Vídni a krajanský klub v Paříži. Ve Spojených Státech máme dosud tři kluby, které se snaží udržet dlouholetou tradici. V Chicagu je to populární "Sparta", která dosahuje střídavých úspěchů a snaží se získat zpět svoji bývalou pozici mezi čelnými kluby střední Ameriky. Chicágský "Slovák" také bojuje o vedení ve své divisi.

Na východním pobřeží cílí "Americko-československý sportovní klub" v New Yorku (býv. AFC Sparta) bojuje o postup do vyšší divise. — Newyorský klub trpí nedostatkem čl. hráčů, dále postrádá dobrého trenera a manažera. Ještě před několika lety, kdy v mužstvu hráli: Rákev, Uram, Janoš, Petlička, Jányský, Oldřich Záborský, Taussig, Ulanof, bratři Rozemberští a jiní, tehdy nebylo starostí o sestavu hráčů čl. původu. "Footballové stáří" však zasáhlo i zde a tak již žádný ze jmenovaných nevystupuje závodně. V přítomné době jsou k dispozici jen 4 hráči-českoslováci: Hába, Demko, Benuš a Krátil. Převážnou část tvoří hráči maďarského původu. Vedení klubu se snaží obětavou prací nejen klub udržet, ale i posílit, přes to, že postrádá odborné pracovníky. Vcelku se dá říci, že klub jak sportovně tak i společensky dobře prosperuje za vedení předsedy Jana Sehnala. Loňského roku se donutil chybět přílišnou propagací při zájezdech RH Bratislavy, což newyorská krajanská veřejnost melibě nesla. Zdá se, že o sportovní budoucnost je dobře

AUTO - POŽAR - BONDY
Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

PROCK INSURANCE AGENCY

124 PANDORA CIRCLE
SCARBORO, ONT.
AXminster 3-7916

OPRAVUJEME TELEVISE

všech značek

RAINBOW TV

PETR RAMSKÝ

52 INDIAN RD., TORONTO

Volejte: LE 5-9925

DR. G. MRÁZ

ZUBNÍ LÉKÁŘ

605 BLOOR STREET WEST

TEL.: LE. 71841

Ordinuje dle úmluvy.

VŠETKY DRUHY POISTENIA

Životné - Zdravotné - Penzijné
Auto - Požiarné - Obchodné

VELIN INSURANCE AGENCY

DR. D. VELIN

Tel.: HI 4-1593 - EM. 8-6121

DON MILLS, ONT.

115 PLATEAU CRESCENT

ADVOKÁT

a VEREJNÝ NOTÁŘ

GEORGE BEN, B.A.

1134 Dundas St. West

Toronto 3, Ont.

Kanc. LE. 4-8431

Res. LE. 3-4855

PRVOTŘÍDNÍ

UZENINY A MASA

nakupujte u krajanské firmy

BLOODALE

MEAT MARKET

1564 Bloor W. - Tel. LE 5-0344

MAJITEL ARNOŠT FANTL

NAKUPUJTE U NAŠICH
INSERTO

ČESKÁ CUKRÁRNA

V HAMILTONĚ

doporučuje

videňské dorty

mandlové a oříškové,

české punchové dorty

a výborné zákusky

JOE'S

BAKERY & COFFEE SHOP

213 KING ST. E. — JA 9-2323

Navštivte naši kavárnu!

YAROSLAV HUEBER

(Dr. Jur.) LL.B.

Tel.: EMpire 8-5536

Ste 215

ADVOKÁT A VEREJNÝ NOTÁŘ

57 Queen St. West, Toronto 1

Hodláte-li cestovat kamkoliv

AIRSEALAND

TRAVEL SERVICE

684 BLOOR STREET WEST

ODBORNĚ VÁM PORADÍ

W. J. MARTÍNEK

KANCELÁŘ: LE. 1-4661

RES.: RO. 9-3714

Listky na splátky neb za hotové

postaráno. Starý a obětavý pracovník Jerry Kuthan sestavil dvě zákovská mužstva, většinou z "českoslováků" a jde jim to dobře. Jistě se mu podaří vychovat dobré sportovce, jak již před mnoha léty dokázal ve staré AFC Praha. Jepa, N. York.